

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Giltig från: 2026-05-18

Innehållsansvar: Heléne Andersson, (helan75), Sektionsledare

Giltig till: 2028-05-18

Granskad av: Maryam Cyrus, (marcy), Vårdenhetschef

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

OPERATION 2 Användning av cytostatika i samband med glaukomoperationer

Syfte

Att säkerställa hanteringen av cytostatika i samband med glaukomoperationer.

Arbetsbeskrivning

Mitomycin 0,2 mg/ml används intraoperativt som läkningshämmande substans.

(5-Fluorouracil 50 mg/ml (5-FU) används endast i undantagsfall på operationsavdelningen)

Beställning

Beställning av Mitomycin 0,2 mg/ml görs av koordinator på förtryckt blankett som faxas till APL (apotekets produktion laboratorier) på Sahlgrenska Sjukhuset. Beställningen märks med patient id och önskat leveransdatum. Produkten levereras i plastpåse märkt med cytostatika, förpackad i papperskartong i apotekslåda. Det kan finnas flera kartonger eller plastpåsar i varje leverans. Tas emot av ögonkirurgiska mottagningspersonalen och läggs in i kylskåpet på preoperativa enheten på plan 4.

5-Fluorouracil 50mg/ml beställs på samma sätt men kan även beställas utan att vara personbundet. Kartongen märks med utgångsdatum och läggs i medicinskåp ögonkirurgisk mottagning plan 5.

Operation

Sprutan förvaras i försluten skyddsplastpåse tills den skall användas. Ansvarig kirurg tar med sig rätt läkemedel in på sal i samband med att patienten tas in.

Undersköterska som tar sprutan ur förpackningen skall använda dubbla handskar där innerhandsken skall vara av Nitrilmaterial. I anslutning till öppning av påse/överföring till klippta meroceldukar skall usk/ssk bära skyddsglasögon eller avsett visir. Skyddsrock med mudd/alternativt skyddsförkläde och lösa armskydd.

Dubbla handskar skall även användas vid operationen. Munskydd RII, vid behov med visir.

Mitomycin =,2 mg/ml (eller i undantagsfall 5-Fluorouracil 50mg/ml) appliceras intraoperativt på en eller flera små klippta meroceldukar som läggs i en nål box som under någon minut appliceras på operationsområdet. Området sköljs sedan med minst 10 ml NaCl 0,9 % eller BSS-lösning.

Kontrollräkna antalet merocelduksbitarna som använts under operationen. Dessa läggs tillbaka i nålboxen igen som omedelbart försluts (får inte lufttorkas) och slängs direkt i avfallsbehållaren som märks med cytostatika avfall (§15 AFS 2005:5).

Använd helst engångspincetter 1 eller 2 som slängs direkt i avfallsbehållaren märkt med cytostatika avfall.

Vid användande av flergångspincetter skall dessa övertäckas under resten av operationen.

Ögonduk och övrigt avfall läggs i särskild behållare som märkts med Cytostatikaavfall och följer med instrumenten till disken där resten av avfallet läggs. Behållare lämnas vid operation 2 plan 4, avfall.

Sedvanlig rutin av städning mellan operationerna. Basala rutiner.

Vid spill

På hud: Skölj omedelbart med vatten i minst 5 minuter. Dokumentera tillbud och skriv avvikelserapport.

I ögat: Skölj omedelbart med vatten eller steril isoton Natriumklorid 9mg/ml i 15 minuter. Kontakta ögonläkare. Dokumentera tillbud och skriv avvikelserapport. (Vårdhandboken, personalsäkerhet)

Arbetstagare som är gravid skall beredas möjlighet till annat arbete om de önskar (§ 5 AFS).

Ansvar

All personal på ögonverksamheten, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, måste arbeta efter denna rutin. Verksamhetschefen är ansvarig för att rutinen finns och att den är känd för alla som ska arbeta efter den.

Referenser och relaterade dokument

Hantering av Cytostatika; Rutin Cytostatikagruppen, Onkologen

Cytostatika och andra läkemedel med bestående toxisk effekt;

Arbetsmiljöverket AFS 2009:6.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård

Innehållsansvar: Heléne Andersson, (helan75), Sektionsledare

Granskad av: Maryam Cyrus, (marcy), Vårdenhetschef

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5),
Överläkare/Professor

Dokument-ID: SU9820-1156830909-112

Version: 8.0

Giltig från: 2026-05-18

Giltig till: 2028-05-18